

Archeologienota
Programma van Maatregelen
bureauonderzoek: 2019K161
landschappelijk bodemonderzoek: 2019K162

Lichtaart (Kasterlee) – Ark van Noë

Gunther Noens
Frédéric Cruz
Luc Allemeersch
Joris Sergant

Colofon

Project:
Lichtaart (Kasterlee) – Ark van Noë

Uitvoerder:
GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Gunther Noens, Frédéric Cruz, Luc Allemeersch, Joris
Sergant

© 2020 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of
aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden
onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch,
door fotokopie, zonder toestemming van Ghent.

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	ii
Inleiding	iii
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen	4
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	4
1.2 Aan- of afwezigheid van archeologische site	4
1.3 Impactbepaling	4
1.4 Waardering van archeologische site	5
1.5 Concretisering maatregelen	5

INLEIDING

De archeologienota kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor bodemingrepen in het kader van een herinrichting van het recreatiedomein 'Ark van Noë' te Lichtaart (gemeente Kasterlee, prov. Antwerpen). Het projectgebied heeft een omvang van ca. 3ha en ligt in het zuidoosten van de deelgemeente, net ten noorden van de gekanaliseerde Kleine Nete die de grens vormt tussen de gemeentes Kasterlee en Geel. Volgens het Onroerenderfgoeddecreet is een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. GATE werd hiervoor aangesteld. Het vooronderzoek bestond tot dusver uit twee opeenvolgende fases, nl. een bureauonderzoek (2019K161) en een landschappelijk booronderzoek (2019K162).

In het Verslag van Resultaten (VvR) werden de uitvoeringswijze en resultaten van dit vooronderzoek beschreven, inclusief een inzicht in het wetenschappelijk potentieel en de betekenis van de potentiële archeologische 'waarden'. In het onderhavig deel ('Programma van Maatregelen', PVM) wordt op basis van deze resultaten een gemotiveerd advies verleend over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met het archeologisch 'erfgoed' bij de geplande werken en bodemingrepen, waarbij beargumenteerd zal worden dat archeologisch vervolgonderzoek op deze locatie niet meer zal leiden tot nuttige archeologische kenniswinst en een vervolg van dit onderzoek dan ook niet meer is aangewezen.

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek omvatte een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek. Deze onderzoekshandelingen, uitvoerig beschreven in het Verslag van Resultaten, laten toe om met voldoende zekerheid een gefundeerde uitspraak te doen over de impact van de geplande ingrepen en de afwezigheid van potentieel tot nuttige archeologisch kenniswinst.

1.2 Aan- of afwezigheid van archeologische site

Door een gebrek aan archeologisch onderzoek vóór aanvang van dit vooronderzoek waren in het projectgebied nog geen archeologische vindplaatsen gekend. Ook direct rondom dit gebied bleef archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem beperkt. Toch betekende dit niet dat geen bedreigde archeologische resten (meer) aanwezig konden zijn in het projectgebied. Het betekende evenmin dat potentieel aanwezige vindplaatsen niet behoudenswaardig zouden zijn. Uit de landschappelijke en culturele contexten die in het bureauonderzoek uitvoerig werden geschetst, konden voor een groot deel van het projectgebied op dat moment ook nog geen eenduidige argumenten worden gehaald die de aanwezigheid van behoudenswaardige resten op geringe diepte volledig uitsluiten. Dit gold voor alle perioden van de menselijke geschiedenis waarbij het zowel kan handelen om vondstspredingen als om bodemsporen, ongeacht de ouderdom van de resten.

Om een beter inzicht te verwerven in de lokale bodemopbouw en de precieze locatie en omvang van potentieel verstoorde en/of afgedekte zones ten gevolge van de verschillende herprofileringen van de Kleine Nete en het uitgraven van de vijver, werden verspreid over het projectgebied daarom zesendertig landschappelijke boringen uitgevoerd. Deze boringen dienden ter controle, aanvulling en verfijning van de inzichten en verwachtingen uit het bureauonderzoek, en om de aardkundige opbouw, ontstaansgeschiedenis en bewaringstoestand van de lokale ondergrond en het lokale landschap beter te kunnen inschatten in functie van het archeologisch potentieel en van de noodzaak voor een eventueel vervolg van het traject van archeologisch (voor)onderzoek. De boringen leverden nagenoeg uitsluitend verstoorde tot sterk verstoorde bodemprofielen op, met nauwelijks indicaties voor (potentieel) iets betere bewaarde zones. Het archeologisch potentieel is dus zeer beperkt. De observaties en interpretaties uit het booronderzoek bevestigden daarmee op voldoende wijze het verwachtingskader dat op basis van de bureaustudie werd vooropgesteld. De wijdverspreide bodemverstoringen binnen het projectgebied hangen vooral samen met de herhaalde herprofileringen van de Nete-loop en het uitgraven van de vijver. Het gaat hierbij zowel om uitgravingen, (her-)opvullingen als ophogingen.

1.3 Impactbepaling

Gezien bovenstaande bevindingen omtrent de zeer beperkte bodembewaring in die delen van het projectgebied waar bodemingrepen gepland zijn, worden zowel het

archeologisch potentieel als de verwachte **archeologische kenniswinst** als **zeer beperkt** ingeschat.

1.4 Waardering van archeologische site

Er zijn geen behoudenswaardige archeologische resten aangetroffen. Op basis van de huidige kennis over het projectgebied en de lokale (sterk verstoorde) bodemopbouw kan aangenomen worden dat eventueel aanwezige archeologische resten nauwelijks of niet zullen bijdragen aan onze archeologische kennis.

1.5 Concretisering maatregelen

Op basis van bovenstaande bevindingen kan besloten worden dat een **vervolg van het archeologisch onderzoek niet aan de orde** is, aangezien dit niet zal leiden tot enige nuttige archeologische kenniswinst. Dit geldt voor het hele projectgebied. De archeologienota (op basis van een bureaustudie en landschappelijke boringen) is aldus voldoende om het traject van archeologisch (voor)onderzoek op deze locatie af te sluiten.

